

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՎՃՌԱԲԵԿ ԴԱՏԱՐԱՆԻ ՆԱԽԱԳԱՀ

Ո Ր Ո Շ ՈՒ Մ

ԵՆԹԱԿԱՅՈՒԹՅԱՆ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ՎԵՃԸ ԼՈՒԾԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

22 նոյեմբերի 2022 թվական

ք. Երևան

ուսումնասիրելով ըստ հայցի՝ «Այթիռեսուրսիս» ՍՊ ընկերության ընդդեմ ՀՀ պետական եկամուտների կոմիտեի՝ 2022 թվականի օգոստոսի 23-ի թիվ 7 արձանագրությամբ կայացված որոշումներն անվավեր ճանաչելու, որպես հետևանք՝ ՀՀ ՊԵԿ քարտուղարի՝ 2022 թվականի օգոստոսի 24-ի որոշումն անվավեր ճանաչելու և հայցվորի ներկայացրած հայտը բավարար գնահատելուն պարտավորեցնելու պահանջների մասին թիվ ՀԿԴ/0041/02/22 (ԵԴ/45848/02/22) քաղաքացիական գործի ենթակայությունը որոշելու նպատակով այն Վճռաբեկ դատարանի նախագահին ուղարկելու վերաբերյալ ՀՀ հակակոռուպցիոն դատարանի՝ 2022 թվականի նոյեմբերի 11-ի որոշումը,

Պ Ա Ր Զ Ե Ց Ի

Գործի դատավարական նախապատմությունը.

1. «Այթիռեսուրսիս» ՍՊ ընկերությունը (այսուհետ նաև՝ Հայցվոր) 2022 թվականի սեպտեմբերի 2-ին հայցադիմում է ներկայացրել Երևան քաղաքի առաջին ատյանի ընդհանուր իրավասության դատարան ընդդեմ ՀՀ պետական եկամուտների կոմիտեի (այսուհետ նաև՝ Պատասխանող)՝ պահանջելով անվավեր ճանաչել ՊԵԿ-ԲՄԽԾԶԲ-

22/3 ծածկագրով բաց մրցույթի գնահատող հանձնաժողովի՝ 2022 թվականի օգոստոսի 23-ի նիստի թիվ 7 արձանագրությամբ կայացված որոշումները, որպես հետևանք անվավեր ճանաչել ՀՀ ՊԵԿ քարտուղարի՝ 2022 թվականի օգոստոսի 24-ի թիվ 5/1-Գ որոշումը՝ պարտավորեցնելով Հայցվորի ներկայացրած հայտը գնահատել բավարար:

2. Երևան քաղաքի առաջին ատյանի ընդհանուր իրավասության դատարանի (այսուհետ նաև՝ Դատարան)՝ 2022 թվականի սեպտեմբերի 8-ի որոշմամբ հայցադիմումն ընդունվել է վարույթ:

3. Դատարանի՝ 2022 թվականի հոկտեմբերի 26-ի որոշմամբ քաղաքացիական գործը հանձնվել է ՀՀ հակակոռուպցիոն դատարանի քննությանը:

4. 2022 թվականի նոյեմբերի 10-ին թիվ ԵԴ/45848/02/22 քաղաքացիական գործը ստացվել է ՀՀ հակակոռուպցիոն դատարանում, որին շնորհվել է ՀԿԴ/0041/02/22 համարը:

5. Հակակոռուպցիոն դատարանի՝ 2022 թվականի նոյեմբերի 11-ի որոշմամբ քաղաքացիական գործի ենթակայությունը որոշելու նպատակով այն ուղարկվել է ՀՀ Վճռաբեկ դատարանի նախագահին:

6. Գործը ՀՀ Վճռաբեկ դատարանում ստացվել է 2022 թվականի նոյեմբերի 15-ին:

Ենթակայության վերաբերյալ վեճի լուծման համար էական նշանակություն ունեցող փաստական հանգամանքները.

7. ՊԵԿ-ԲՄԽԾՁԲ-22/3 ծածկագրով գնումների էլեկտրոնային համակարգի միջոցով բաց մրցույթով գնահատող հանձնաժողովի՝ 2022 թվականի օգոստոսի 23-ի նիստի թիվ 7 արձանագրությամբ Հայցվորի հայտը գնահատվել է անբավարար և մերժվել¹:

8. ՀՀ ՊԵԿ գլխավոր քարտուղարի՝ 2022 թվականի օգոստոսի 24-ի թիվ 5/1-Գ որոշմամբ Հայցվորը ներառվել է գնումների գործընթացին մասնակցելու իրավունք չունեցող մասնակիցների ցուցակում²:

9. Հղում կատարելով «Հայաստանի Հանրապետության դատական օրենսգիրք» ՀՀ սահմանադրական օրենքի 24-րդ հոդվածի 3-րդ մասին, 2021 թվականի ապրիլի 14-

¹ Տե՛ս քաղաքացիական գործը, հատոր 1, թերթեր 19-20:

² Տե՛ս քաղաքացիական գործը, հատոր 1, թերթեր 21-24:

ին ընդունված՝ ««Հայաստանի Հանրապետության դատական օրենսգիրք» սահմանադրական օրենքում լրացումներ և փոփոխություններ կատարելու մասին» թիվ ՀՕ-331-Ն ՀՀ սահմանադրական օրենքի 19-րդ հոդվածի 19-րդ, 22-րդ, 23-րդ և 24-րդ մասերին, ՀՀ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի 25-րդ հոդվածի 3.1-րդ մասին՝ Երևան քաղաքի առաջին ատյանի ընդհանուր իրավասության դատարանը 2022 թվականի հոկտեմբերի 26-ի որոշմամբ քաղաքացիական գործն ըստ ենթակայության ուղարկել է Հակակոռուպցիոն դատարան՝ այն պատճառաբանությամբ, որ սույն գործով ներկայացված պահանջի քննությունն անխուսափելիորեն առնչվում է Հայաստանի Հանրապետության գույքային շահերին³:

10. Հղում կատարելով «Հայաստանի Հանրապետության դատական օրենսգիրք» ՀՀ սահմանադրական օրենքի 24-րդ հոդվածի 3-րդ մասին, ՀՀ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի 3-րդ հոդվածի 1-ին մասին, 41-րդ հոդվածի 1-ին մասին՝ Հակակոռուպցիոն դատարանը 2022 թվականի նոյեմբերի 11-ի որոշմամբ գտել է, որ սույն գործը ենթակա է Երևան քաղաքի առաջին ատյանի ընդհանուր իրավասության դատարանին և այդ առնչությամբ դիմել է Վճռաբեկ դատարանի նախագահին՝ նշելով, որ տվյալ գործով հայցի առարկան պետության գույքային և ոչ գույքային շահերի պաշտպանությունը չէ, ինչպես նաև Հայցվորն իրավասու չէ և չի հանդիսանում շահագրգիռ անձ՝ պետության գույքային և ոչ գույքային շահերի պաշտպանության հայց ներկայացնելու համար⁴:

Վճռաբեկ դատարանի նախագահի պատճառաբանությունները և եզրահանգումը.

11. Սույն գործով Վճռաբեկ դատարանի նախագահի առջև բարձրացված իրավական հարցը հետևյալն է. *հիմնավոր՞ է արդյոք ՀՀ հակակոռուպցիոն դատարանի հետևությունն այն մասին, որ թիվ ՀԿԴ/0041/02/22 (ԵԴ/45848/02/22) քաղաքացիական գործն ըստ հայցի «Այթիռեսուրսիս» ՍՊԸ-ի ընդդեմ ՀՀ պետական եկամուտների կոմիտեի՝ 2022 թվականի օգոստոսի 23-ի որոշումները և ՀՀ ՊԵԿ քարտուղարի՝ 2022 թվականի օգոստոսի 24-ի որոշումն անվավեր ճանաչելու և հայցվորի գնման հայտը*

³ Տե՛ս քաղաքացիական գործը, հատոր 1, թերթեր 99-100:

⁴ Տե՛ս քաղաքացիական գործը, հատոր 2, թերթեր 3-6:

քաղաքացիական պարտավորեցնելու պահանջների մասին, ենթակա է Երևան քաղաքի առաջին արյանի ընդհանուր իրավասության դատարանին:

12. «Հայաստանի Հանրապետության դատական օրենսգիրք» ՀՀ սահմանադրական օրենքի 2-րդ հոդվածի 3-րդ մասի 3-րդ կետի համաձայն՝ «Մասնագիտացված դատարաններն են՝ (...) հակակոռուպցիոն դատարանը»:

«Հայաստանի Հանրապետության դատական օրենսգիրք» ՀՀ սահմանադրական օրենքի 24-րդ հոդվածի 3-րդ մասի համաձայն՝ «Հակակոռուպցիոն դատարանին են ենթակա (...) քաղաքացիական դատավարության կարգով պետության գույքային և ոչ գույքային շահերի պաշտպանության հայցերով և «Ապօրինի ծագում ունեցող գույքի բռնագանձման մասին» օրենքի հիման վրա գույքի բռնագանձման հայցերով հարուցված քաղաքացիական գործերը (այսուհետ՝ հակակոռուպցիոն քաղաքացիական գործեր)»:

13. Սույն որոշման նախորդ կետում վկայակոչված իրավական նորմերի վերլուծությունից հետևում է, որ հակակոռուպցիոն դատարանին ենթակա քաղաքացիական գործերն են՝ քաղաքացիական դատավարության կարգով պետության գույքային և ոչ գույքային շահերի պաշտպանությանն ուղղված հայցերով և «Ապօրինի ծագում ունեցող գույքի բռնագանձման մասին» օրենքի հիման վրա գույքի բռնագանձման հայցերով հարուցված քաղաքացիական գործերը: Նշվածը հիմք է տալիս փաստելու, որ օրենսդիրը հակակոռուպցիոն դատարանի ենթակայությանն է վերապահել ոչ թե այն գործերը, որոնք **առնչվում են պետության գույքային և ոչ գույքային շահերին**, այլ այն հայցերով գործերը, որոնք **ուղղված են այդ շահերի պաշտպանությանը**: Այսինքն՝ հակակոռուպցիոն դատարանի ենթակայական իրավագործությունը սահմանափակված է **պետության գույքային և ոչ գույքային շահերի պաշտպանությանն ուղղված հայցերի** քննությամբ: Հարկ է նաև նշել, որ այս մոտեցումը բխում է 2021 թվականի ապրիլի 14-ին ընդունված՝ ««Հայաստանի Հանրապետության դատական օրենսգիրք» սահմանադրական օրենքում լրացումներ և փոփոխություններ կատարելու մասին» թիվ ՀՕ-331-Ն ՀՀ սահմանադրական օրենքի նախագծի ընդունման հիմնավորումներից, համաձայն որոնց, օրենսդիրը հակակոռուպցիոն դատարանին օժտել է մասնագիտացված դատարանի

կարգավիճակով և ըստ այդմ՝ նախատեսել այդ դատարանի քննությանը ենթակա քաղաքացիաիրավական վեճերի սահմանափակ շրջանակ⁵:

14. Սույն քաղաքացիական գործի նյութերի ուսումնասիրությունից հետևում է, որ.

- «Այթիոնեսուրսիս» ՍՊ ընկերությունը Երևան քաղաքի առաջին ատյանի ընդհանուր իրավասության դատարան է ներկայացրել հայցադիմում ընդդեմ ՀՀ պետական եկամուտների կոմիտեի՝ 2022 թվականի օգոստոսի 23-ի թիվ 7 արձանագրությամբ կայացված որոշումներն անվավեր ճանաչելու, որպես հետևանք ՀՀ ՊԵԿ քարտուղարի՝ 2022 թվականի օգոստոսի 24-ի թիվ 5/1-Գ որոշումն անվավեր ճանաչելու և հայցվորի ներկայացրած հայտը բավարար գնահատելուն պարտավորեցնելու պահանջների մասին⁶, որը Երևան քաղաքի առաջին ատյանի ընդհանուր իրավասության դատարանի՝ 2022 թվականի սեպտեմբերի 8-ի որոշմամբ ընդունվել է վարույթ⁷,

- հղում կատարելով «Հայաստանի Հանրապետության դատական օրենսգիրք» ՀՀ սահմանադրական օրենքի 24-րդ հոդվածի 3-րդ մասին, ««Հայաստանի Հանրապետության դատական օրենսգիրք» սահմանադրական օրենքում լրացումներ և փոփոխություններ կատարելու մասին» 2021 թվականի ապրիլի 14-ին ընդունված թիվ ՀՕ-331-Ն ՀՀ սահմանադրական օրենքի 19-րդ հոդվածի 19-րդ, 22-րդ, 23-րդ և 24-րդ մասերին, ՀՀ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի 25-րդ հոդվածի 3.1-րդ մասին՝ Երևան քաղաքի առաջին ատյանի ընդհանուր իրավասության դատարանը 2022 թվականի հոկտեմբերի 26-ի որոշմամբ քաղաքացիական գործն ըստ ենթակայության ուղարկել է Հակակոռուպցիոն դատարան՝ այն պատճառաբանությամբ, որ սույն գործով ներկայացված պահանջի քննությունն անխուսափելիորեն առնչվում է Հայաստանի Հանրապետության գույքային շահերին⁸,

- հղում կատարելով «Հայաստանի Հանրապետության դատական օրենսգիրք» ՀՀ սահմանադրական օրենքի 24-րդ հոդվածի 3-րդ մասին, ՀՀ քաղաքացիական

⁵ Տե՛ս 2021 թվականի ապրիլի 14-ին ընդունված ««Հայաստանի Հանրապետության դատական օրենսգիրք» սահմանադրական օրենքում լրացումներ և փոփոխություններ կատարելու մասին» թիվ ՀՕ-331-Ն ՀՀ սահմանադրական օրենքի նախագծի հիմնավորումները՝ ՀՀ Ազգային ժողովի պաշտոնական կայքէջում՝ հետևյալ հղմամբ՝ http://www.parliament.am/draftreading_docs/7/K-785_DR2.pdf

⁶ Տե՛ս սույն որոշման 1-ին կետը:

⁷ Տե՛ս սույն որոշման 2-րդ կետը:

⁸ Տե՛ս սույն որոշման 9-րդ կետը:

դատավարության օրենսգրքի 3-րդ հոդվածի 1-ին մասին, 41-րդ հոդվածի 1-ին մասին՝ Հակակոռուպցիոն դատարանը 2022 թվականի նոյեմբերի 11-ի որոշմամբ գտել է, որ սույն գործը ենթակա է Երևան քաղաքի առաջին ատյանի ընդհանուր իրավասության դատարանին՝ նշելով, որ սույն գործով հայցի առարկան պետության գույքային և ոչ գույքային շահերի պաշտպանությունը չէ, ինչպես նաև Հայցվորը իրավասու չէ և չի հանդիսանում շահագրգիռ անձ՝ պետության գույքային և ոչ գույքային շահերի պաշտպանության հայց ներկայացնելու համար⁹:

15. Նախորդ կետում մեջբերված փաստական հանգամանքները գնահատելով սույն որոշման 12-13-րդ կետերում վկայակոչված իրավադրույթների և արտահայտված իրավական դիրքորոշումների լույսի ներքո, հարկ է նկատել, որ սույն գործով Հայցվորը Երևան քաղաքի առաջին ատյանի ընդհանուր իրավասության դատարան է ներկայացրել հայցադիմում ընդդեմ ՀՀ պետական եկամուտների կոմիտեի՝ գնումների գործընթացին առնչվող որոշումներն անվավեր ճանաչելու և գնման հայտը բավարար գնահատելուն պարտավորեցնելու պահանջների մասին: Այսինքն՝ հայցադիմումի առարկան կազմում են Հայցվորի իրավունքների և օրինական շահերի պաշտպանությանն ուղղված պահանջներ, որոնք թեև կարող են նաև առնչվել պետության գույքային և ոչ գույքային շահերին, սակայն միտված չեն այդ շահերի պաշտպանությանը: Այլ կերպ, հայցադիմումի առարկան չի հետապնդում հանրային շահի պաշտպանության նպատակ, որն օրենսդրի կողմից նախատեսվել է որպես ՀՀ հակակոռուպցիոն դատարանի կողմից գործերի քննության նախապայման:

Հետևաբար, ՀՀ հակակոռուպցիոն դատարանի հետևությունն այն մասին, որ թիվ ՀԿԴ/0041/02/22 (ԵԴ/45848/02/22) քաղաքացիական գործը՝ ըստ հայցի «Այթիոնեսուրսիս» ՍՊ ընկերության ընդդեմ ՀՀ պետական եկամուտների կոմիտեի՝ 2022 թվականի օգոստոսի 23-ի որոշումները և ՀՀ ՊԵԿ քարտուղարի 2022 թվականի օգոստոսի 24-ի որոշումն անվավեր ճանաչելու և հայցվորի գնման հայտը բավարար գնահատելուն պարտավորեցնելու պահանջների մասին ենթակա է Երևան քաղաքի առաջին ատյանի ընդհանուր իրավասության դատարանին, հիմնավոր է:

16. Վերոգրյալի հիման վրա, գտնում են, «Այթիոնեսուրսիս» ՍՊ ընկերության հայցադիմումի հիման վրա հարուցված թիվ ՀԿԴ/0041/02/22 (ԵԴ/45848/02/22)

⁹ Տե՛ս սույն որոշման 10-րդ կետը:

քաղաքացիական գործը ենթակա է Երևան քաղաքի առաջին ատյանի ընդհանուր իրավասության դատարանի քննությանը:

Հիմք ընդունելով վերոշարադրյալը և ղեկավարվելով ՀՀ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի 26-րդ հոդվածի 2-րդ մասով՝

Ո Ր Ո Շ Ե Ց Ի

թիվ ՀԿԴ/0041/02/22 (ԵԴ/45848/02/22) քաղաքացիական գործն ըստ հայցի «Այթիռեսուրսիս» ՍՊ ընկերության ընդդեմ ՀՀ պետական եկամուտների կոմիտեի՝ ՊԵԿ-ԲՄԽԾՁԲ-22/3 ծածկագրով բաց մրցույթի գնահատող հանձնաժողովի՝ 2022 թվականի օգոստոսի 23-ի թիվ 7 արձանագրությամբ կայացված որոշումներն անվավեր ճանաչելու, որպես հետևանք ՀՀ ՊԵԿ քարտուղարի՝ 2022 թվականի օգոստոսի 24-ի թիվ 5/1-Գ որոշումն անվավեր ճանաչելու և հայցվորի ներկայացրած հայտը բավարար գնահատելուն պարտավորեցնելու պահանջների մասին, ենթակա է Երևան քաղաքի առաջին ատյանի ընդհանուր իրավասության դատարանին:

ԼԻԼԻԹ ԹԱԴԵՎՈՍՅԱՆ